

Depremde Gruplarla Sosyal Hizmet Çalışması

Gökhan YANAR¹

Fatih KURŞUN²

Melike TÜRKMEN³

GİRİŞ

Sosyal hizmet, toplumsal sorunların çözümü ve bireylerin yaşam kalitesinin artırılması amacıyla çok boyutlu hizmetler sunan bir disiplindir. Doğal afetlerin yol açtığı travmalara yanıt olarak sosyal hizmet uzmanları, etkilenen bireyleri desteklemekte ve toplumsal iyileşmeyi teşvik etmektedir. Sosyal hizmetin temel yaklaşımlarından biri olan güçlendirme, bireylerin ve toplulukların kendi içsel kaynaklarını tanımalarını, geliştirmelerini ve kullanmalarını hedefler. Bu yaklaşım, depremzedelerin travma sonrası dönemde duygusal dayanıklılıklarını artırmalarına ve kendi iyilik hallerini yönetmelerine yardımcı olmayı amaçlar.

Deprem sonrası grup çalışmaları, sosyal hizmet ve güçlendirme yaklaşımının birleştiği önemli bir uygulama alanıdır. Grup çalışmaları, benzer deneyimlere sahip bireyleri bir araya getirerek, birbirlerinin deneyimlerinden öğrenmelerine ve dayanışma içinde olmalarına olanak tanır. Bu çalışmalar,

¹ Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü, gkhnynr@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8299-8630

² Sosyal Hizmet Uzmanı/Doktora Öğrencisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Hizmet AD., Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk İzlem Merkezi, shufatihkursun@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-0165-1935

³ Öğr. Gör., Düzce Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, mt.turkmen5@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-4690-8271

KAYNAKLAR

- Abay, A. R. ve Çelik Abay, E. Z. (2023). Deprem sonrası ortaya çıkan sorunlar ve sosyal destek ağlarının rolü. *Sosyolojik Bağlam Dergisi*, 4(1), 91-100.
- Akgül Gök, F. ve Duyan, V. (2017). Ruh sağlığı alanında güçlendirme yaklaşımının önemi . *Social Sciences Studies Journal*, 3(10), 1278-1284.
- Anderson, L. M., Evertson, C. M., ve Brophy, J. E. (1979). An experimental study of effective teaching in first-grade reading groups. *The Elementary School Journal*, 79(4), 193-223.
- Aykut, S., & Aykut, S. S. (2020). Kovid-19 pandemisi ve travma sonrası stres bozukluğu temelinde sosyal hizmetin önemi. *Toplumsal Politika Dergisi*, 1(1), 56-66.
- Bayhan, V. (2020). *Afetlerin psiko-sosyal etkileri ve psiko-sosyal destek uygulamaları*. C. İslam (Ed.), *Afet sosyolojisi içinde* (s. 285-303). Çizgi Kitapevi.
- Baykara, A., Y. ve H. Acar. (2001, Aralık) "Gençlerle Grup Çalışması: Doğu Kışla Çadırkenti Örneği." G. Erkan, F. Demiröz Ve S. Özkurt Çetin (Ed.), *Sosyal Hizmet Sempozyumu 2001, Deprem ve Sosyal Hizmetler*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu, Ankara.
- Bolton, K. W., Hall, J. C., ve Lehmann, P. (Eds.). (2021). *Theoretical perspectives for direct social work practice: a generalist-eclectic approach*. Springer Publishing Company.
- Cavera, RS, (2014) *Cognitive behavioral-based group therapy for posttraumatic stress symptoms following a natural disaster* (Doctoral thesis). Hempstead, Hofstra University.
- Crespo M, Arinero M, Soberón C (2021). Analysis of effectiveness of individual and group trauma-focused interventions for female victims of intimate partner violence. *Int J Environ Res Public Health*, 18:1952.
- Deblinger E, Pollio E, Dorsey S (2015) Applying trauma-focused cognitivebehavioral therapy in group format. *Child Maltreat*, 21:59-73.
- Demirel, Y. ve Yücel, M. (2017). Sosyal destek ve psikolojik güçlendirmenin duygusal tükenmişlik üzerine etkisi. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(1), 310-321.
- Duyan, V. (2016). *Sosyal hizmet: temelleri, yaklaşımları, müdahale yöntemleri*. Sosyal Çalışma Yayınları. Ankara.
- Duyan, V., & Arslan, E. G. (2014). Sosyal Grup Çalışması Uygulamasının Psikolojik Gereksinimlere Etkisi. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi*, 15(1), 61-74.
- England, S. S., & Connors, K. M. (2005). *Group work with sexually abused children. Group work with populations at risk*, 267-286.
- Er, S. F., Yıldırım, Ş., Çınar, A., & Kısa, İ. (2018). Şehit Ailelerine Yönelik Yas Danışmanlığı Modeline Dayalı Grup Çalışması. *Journal Of International Social Research*, 11(60).
- Elbirlik, K. 1983. *The Mourning Process in Group Therapy. International Journal of Group Psychotherapy*, 33(2), 215-227.
- Farooqui, M., Quadri, A., S., Suriya, S., S., Khan, A., M., Ovais, M., Sohail, , Z., Shoaib, S., Tohid, H. ve Hassan, M. (2017). Posttraumatic stress disorder: a serious post-earthquake complication. *Trends in Psychiatry and Psychotherapy*, 39(2), 135-143. doi:10.1590/2237-6089-2016-0029
- Foy DW, Glynn SM, Schnurr PP, Jankowski MK, Wattenberg MS, Weiss DS et al. (2000) *Group therapy. In Effective Treatments for PTSD: Practice Guidelines From the International Society for Traumatic Stress Studies. (Eds EB Foa, TM Keane, MJ Friedman):155-175, 336-338*. New York, Guilford Press.
- Foy DW, Eriksson CB, Trice GA (2001) *Introduction to group interventions for trauma survivors. Group Dyn*, 5:246-251.
- Forneris CA, Gartlehner G, Brownley KA, Gaynes BN, Sonis J, CokerSchwimmer E et al. (2013) Interventions to prevent post-traumatic stress disorder: A systematic review. *Am J Prev Med*, 44:635-650.

- Greif, G., ve Knight, C. (Eds.). (2016). *Group Work with Populations At-Risk*. Oxford University Press.
- Guo, J., Wu, P., Tian, D., Wang, X., Zhang, W., Zhang, X., ve Qu, Z. (2014). Post-traumatic stress disorder among adult survivors of the wenchuan earthquake in china: a repeated cross-sectional study. *Journal of Anxiety Disorders*, 28, 75-82. doi: 10.1016/j.janxdis.2013.12.001
- Goenjian A. K., Karayan I., Pynoos R.S., Minassian D., Najarian L.M., Steinberg A.M., Fairbanks L.A., (1997). Outcome Of Psychotherapy Among Early Adolescents After Trauma. *American Journal of Psychiatry*, 154(4), 536-542.
- Karataş, Z. (2017). *Gruplarla Sosyal Hizmet*. İstanbul.
- Koç, M. ve Yalçın, S. (2023). Afetlerde krize müdahale: Kahramanmaraş depreminde aile ve sosyal hizmetler bakanlığının çalışmaları. *Uluslararası Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 93-105.
- Satterfield, W. C. (1977). Short-term group therapy for people in crisis. *Psychiatric Services*, 28(7), 539-541.
- Sharan, P., Chaudhary, G., Kavathekar, S. A., ve Saxena, S. (1996). Preliminary report of psychiatric disorders in survivors of a severe earthquake. *The American Journal of Psychiatry*, 153(4), 556-558.
- Shalev, A., ve Ursano, R. J. (1990). Group debriefing following exposure to traumatic stress. In *Proceedings of the Wartime Medical Services, Second International Conference* (pp. 192-207).
- Simon, B. L. (1994). *The empowerment tradition in American social work: A history*. Columbia University Press.
- Toseland, R. W., Jones, L. V., ve Gellis, Z. D. (2004). *Group dynamics. Handbook of social work with groups*, MA: Pearson/Allyn and Bacon, Boston. (pp. 13-31).
- Toseland, R. W., ve Rivas, R. F. (2009). *An introduction to group work practice*. MA: Pearson/Allyn and Bacon, Boston.
- Tuncay, T. (2010). Kanserle Baş Etmede Destek Grupları. *Toplum Ve Sosyal Hizmet*, 21(1), 59-71.
- Tuncay, T. (2004). *Afetlerde sosyal hizmet: 1999 Yılı Marmara ve Bolu-Düzce Depremleri sonrasında gerçekleştirilen sosyal hizmet uygulamaları*.
- Zastrow, C. (2014). *Brooks/cole empowerment series: Social work with groups: a comprehensive worktext*. Cengage Learning.